

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט יובל גזית

התובעת: ר.ח.

נגד

הנתבעת: מדינת ישראל

פסק דין מתוקן

1. מדובר בתביעה שעילתה רשלנות רפואית המתבטאת על פי הנטען בכשל באבחון היוותרות חלקי שליה וקרומים בחלל הרחם לאחר לידה שעברה התובעת 1 אצל הנתבע ביום 13.6.2011.
2. התובעת 1 ילידת 21.10.1990 הייתה בת 20 במועד הרלוונטי לאירועים מושא תיק זה ובת 29 כיום.
3. הנתבע הינו בית החולים "הלל יפה" (להלן: "ביה"ח"), אליו פנתה התובעת לטיפול רפואי במועדים הרלוונטיים.
4. בכתב התביעה המבוסס על חוות דעת מומחה בתחום הגניקולוגיה פרופ' יורם דיאמנט נטען כי הצוות הרפואי אשר בדק וטיפל בתובעת לאחר הלידה בבית החולים "הלל יפה" בחודש יוני 2011 התרשל בטיפול בה, ובכלל זה התרשלותו באה לידי ביטוי כאשר חלק מהקרומים השלייתיים, נקרעו ונשארו בתוך הרחם. לטענת המומחה, מצב זה לא אובחן מיד לאחר הלידה, למרות שתופעה זו ניתנת לאבחון בקלות על ידי בדיקה יסודית של השליה והקרומים לאחר לידתם או על ידי בדיקה על קולית שלא בוצעה.
5. המומחה מוסיף כי הירידה בערכי המוגלובין לאחר הלידה הייתה צריכה לאותת לרופאים כי התובעת דיממה מסיבית, מה שחייב גם הוא בדיקות נוספת לאבחון הימצאות חלקי השליה. לטענת המומחה, כתוצאה מהיוותרות הקרומים התובעת סבלה במשך 10 ימים לאחר הלידה מכאבי בטן, דימומים ומתח נפשי.
6. מומחה בתחום הפסיכיאטריה קבע כי לתובעת נותרה נכות נפשית בשיעור 20% עקב האירוע, מה שהסב לה פגיעה בכל תחומי חייה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

7. הנתבע, מכחיש את טענות התובעת וטוען כי הטיפול הרפואי שניתן לתובעת בביה"ח היה מקצועי ומיומן, בהתאם לכללי הרפואה המקובלים. לטענתו המבוססת על חוות נגדית בתחום הגניקולוגיה של ד"ר יוסף עזרא, נטען כי אכן חלק מהקרומים נותר ברחם של התובעת ונפלט לאחר כשבועיים בלי שנגרם לה דימום משמעותי, כאשר לשיטתו חוות דעתו של מומחה התובעת מתייחסת אך ורק למצב שבו הישארות חלקי שליה ברחם.

המומחה הוסיף כי מהניסיון המעשי בחדר הלידה בודקים רק אם השליה שלמה, כי לא ניתן לדעת האם כל הקרומים נפלטו בשלמותם. זאת מאחר שמדובר בשק דמוי בלון שהיה מלא בעובר ובנוזל, ולאחר שנפקע אין לו צורה אחידה, ולא ניתן לדעת כמה ממנו נפלט וכמה נותר ברחם. לדידו, ממילא אין לכך משמעות מבחינה רפואית, והישארות קרומים אינה מהווה גורם סיכון לילודת האנושית. מומחה בתחום הנפש מטעם הנתבע קבע כי עקב האירוע נותרה התובעת סובלת מנכות נפשית זמנית בשיעור 20%, ולא נותרה לה כל נכות צמיתה.

התשתית העובדתית

8. לצורך בחינת טענות הצדדים יש להציג תחילה את התשתית העובדתית. בתאריך 13.6.2011 בשבוע 40 + 1 הגיעה התובעת לחדר לידה עם צירי לידה סדירים, צוואר הרחם נמצא מחוק ב- 80% פעור ל-3 ס"מ וראש העובר נמצא בגובה מינוס 2.

9. בשעה 03:40 ילדה התובעת. במסמכים הרפואיים נכתב כי השליה נמצאה כשהיא שלמה (נספח ג' לתצהיר המיילדת).

10. לאחר הלידה התובעת חוותה אירוע של סחרחורת שחלף ללא סימנים לקיפוח המודינמי, אז הועברה להמשך מעקב במחלקת יולדות.

11. במהלך האשפוז נרשמו כמה בדיקות של ספירת דם. בספירת הדם שלפני הלידה רמת ההמוגלובין הייתה 11.3 גרם %, לאחר הלידה 9.7 גרם % וביום שלמחרת 9.1 גרם %.

12. בתאריך 19.6.2011 שלושה ימים לאחר הלידה, הוזמן ביקור רופא דחוף בבית התובעת עקב כאבי בטן תחתונה, סחרחורות ועילפון. התובעת קיבלה טיפול נגד כאבים והופנתה לחדר מיון לשם לא פנתה בכלל.

13. ב-21.6.11 הוזמן בשנית רופא אל בית התובעת עקב הרגשה של גוש דמי וגנילי, ושוב הפנה אותה למיון לבדיקה ובירור, אך היא לא פנתה למיון.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

14. בתאריך 23.6.2011 כשבועיים לאחר הלידה הופנתה ע"י רופא המשפחה לחדר המיון עקב דימום שתואר וכאבי בטן תחתונה. בבדיקה במיון הגינקולוגי נמצאו קרומי שפיר מבצבצים מצוואר הרחם, והם הוסרו ידנית.

השאלות השנויות במחלוקת

15. שלוש הן השאלות העיקריות השנויות במחלוקת:
האחת – האם נותרו חלקי שליה בחלל הרחם של התובעת והאם התרשל הנתבע עת הותירם שם.
השנייה – בהנחה שנותרו קרומים בחלל הרחם ולא חלק מהשליה עצמה, האם התרשל הנתבע עת לא אבחן הימצאותם שם מיד לאחר הלידה.
השלישית – מהם נזקיה של התובעת והאם קיים קשר סיבתי בינם לבין התרשלות הנתבע.

דיון

רשלנות רפואית – האמנם?

16. "תיקי רשלנות רפואית מציגים דילמה קשה בפני בתי המשפט... במידה רבה בשל הקושי האמיתי לא אחת ולא שתיים לרדת לנבכי המקרה בו מדובר, שעל פי רוב גלום בו כאב אנושי גדול של נכות וסבל, אל מול עבודתם של הרופאים שבסיסה מחויבותם המקצועית ("שבועתם") לטיפול ראוי, והנחת היסוד היא השתדלות ראויה בעבודה הרפואית... לאחר שצלחנו משוכות תיעוד, השאלה הניצבת היא – וכך גם בענייננו – היכן קו הפדות בין גישה מקצועית סבירה כזו או אחרת... לבין רשלנות. אין בית-משפט שיתיימר כי מצא את המפתח לכך, אך הוא מונחה על-ידי עקרונות שבדין, פסיקה ושכל ישר" (ע"א 9010/08 (מרכז רפואי רבין נ' דוד לוביאניקר [פורסם בנבו] ניתן ביום 12.7.11).

17. עוולת הרשלנות מושתתת על שלושה אדנים: קיומה של חובת זהירות של המזיק כלפי הניזוק, הפרתה של החובה ונזק הנוצר כתוצאה מההפרה.

18. נקודת המוצא העקרונית היא כי ביחסים שבין רופא למטופל קיימת חובת זהירות. יחד עם זאת, חובת הזהירות הקונקרטית נקבעת על-פי מבחן הצפיות במישור הטכני והנורמטיבי. משמע, על בית-המשפט לבחון הסוגיה האם רופא סביר היה יכול בנסיבות המיוחדות של המקרה לצפות את התרחשותו של הנזק. אם התשובה לשאלה זו הינה בחיוב, אזי יש לבחון את הסוגיה האם רופא סביר צריך אף לצפות את התרחשות אותו נזק, שכן רק בגין סיכון בלתי סביר מוטלת חובת זהירות קונקרטית (ע"א 915/91 מדינת ישראל נ' לוי פ"ד מח (3) 45).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

19. בהקשר זה יוזכר כי כלל יסודי בביקורת שיפוטית בתביעות שעילתן רשלנות רפואית הוא כי האחריות המוטלת על רופא, אינה אחריות מוחלטת הנבחנת על פי התוצאה, על הרופא מוטלת חובה לנהוג במקצועיות ובמיומנות, תוך שקילה של מכלול השיקולים הרלוונטיים בהתאם לידע הרפואי המקובל בעת הרלוונטית (ת.א. (מחוזי מרכז) 52964-02-11 (אליק איליאדז'ייב נ' מדינת ישראל – משרד הבריאות (פורסם במאגרים המשפטיים, [פורסם בנבו] ניתן ביום 30.12.14);

ודוק, לא כל החלטה אשר בדיעבד מתבררת כהחלטה מוטעית היא החלטה רשלנית. זאת כיוון שהמבחן אשר על פיו בית המשפט בוחן מעשה או מחדל כלשהו של רופא, תוך כדי טיפולו המקצועי, אם יש בו רשלנות אם לאו אינו מבחן של "חכמים לאחר המעשה" אלא של הרופא הממוצע בשעת המעשה (ע"א 280/60 א. פדרו נ' חפץ פלדמן ואח' פ"ד טו 1975, 1977 ראו גם (ע"א 323/89 קוהרי נ' מדינת ישראל- משרד הבריאות פ"ד מה (2) 142 (1991)). החובה המוטלת על-פי דיני הרשלנות, איננה לתוצאה כי אם למאמץ, שכן דיני הרשלנות מבוססים על עקרון האשמה ולא על עקרון האחריות המוחלטת (ע"א 4025/91 צבי נ' ד"ר קרו פ"ד נ 3) 748]. הוכר כי ; **רופא בשר ודם עשוי לטעות וברי כי לא כל טעות מהווה רשלנות**... (ע"א 632/95 כדר נ' פרופ' יובל הרישנו (28.11.2007) (עוד ראו לעניין זה, ע"א 4975/05 לוי נ' ד"ר זאב מור (20.3.2008)).

20. לעניין הרשלנות הרפואית ראוי אף לציין אמות מידה חיוניות נוספות, והן הכרה בקיומן של כמה שיטות מקובלות וכן בחופש של הרופא לבחור ביניהן כאשר גישה מעשית ויחס לפרקטיקה הרפואית חייבת להתיר מרווח של שינויים או סטיות מסוימות, בהתאם לנסיבותיו המיוחדות של כול מקרה (**אמנון כרמי בריאות ומשפט 332-333 (2003) והמובאות שם**).

21. הבסיס לקביעה בתיק זה הינו מצבה של התובעת, כפי שרופא סביר יכול היה לאבחן אותה בזמן אמת תוך התעלמות מההתפתחויות שאירעו לאחר מכן, שיכולות ללמד בדיעבד מה היה מצבה של התובעת במועד בו פנתה לקבלת טיפול רפואי.

האם נותרה שליה בחלל הרחם

22. מומחה התובעת בחוות דעתו גורס כי נותר בחלל הרחם של התובעת חלקי שליה וקרומים (ראה פרק הדיון). מנגד מומחה הנתבעת גורס כי בחלל הרחם לא נותר חלק מן השליה, אלא קרומי שליה בלבד (ראה עמ' 3 לחוות דעתו).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

23. ואציין כי מהתיעוד הרפואי מיום הלידה עולה כי השליה נבדקה ונמצאה שלמה (ראה נספח ג' לתצהיר המיילדת). המיילדת אף העידה כי השליה נבדקת וכי נמצאה שלמה, ובמקרה זה לא עלה כל חשש לשליה חשודה שאינה שלמה (פרוטוקול הדיון מיום 14.6.18 עמ' 91 עמ' 22-8).

לא מצאתי לפקפק בדברי המיילדת על אף ניסיונה הברור לסייע לנתבע עת ניסתה להתכחש כי נכתב בתיעוד הרפואי באופן ברור, לדעת בית המשפט, כי נותרו קרומים בחלל הרחם ולא רק בצוואר הרחם (עמ' 94 ש' 15-24, עמ' 95 ש' 1-10), מה גם שמומחה הנתבע עצמו הודה כי נותרו קרומים בחלל הרחם של התובעת לאחר הלידה.

עת נשאל מומחה התובעת בחקירתו מדוע חרף הנאמר בדו"ח המיילדת עדיין מחזיק בדעה כי נותר חלק שליה בחלל הרחם השיב כי התובעת הרגישה גוש דמי שיכול להיות אך ורק חלק מהשליה.

ש: כן? אבל הרי השליה יצאה בשלמותה,

ת: להקריא לך? להקריא לך?

ש: השליה יצאה בשלמותה.

ת: השליה לא יצאה בשלמותה, ואני אקריא לך מה כתוב. מה כתוב.

כב' הש' גזית: מה כתוב איפה, אדוני?

העד, פרופ' דיאמנט: זה כתוב בחוות הדעת של חברי בעמוד שלישי. "ב-21.8", זה שורה

שנייה. "ב-21.6.11, (לא ברור) ביקור אצל דוקטור (לא ברור) מגר",

עו"ד בהט: מגד.

העד, פרופ' דיאמנט: "מגד. עקב הרגשה של גוש דמי וגילולי". "גוש דמי וגילולי", בתוך הנרתיק, היא, האישה הרגישה גוש מכוסה בדם. מה זה יכול להיות גוש וגילולי, אם לא שליה?

ש: זה מסקנה שלך, וזה גם לא כתוב אצלך בחוות הדעת...

"ש: זאת התשובה שלך. אז זאת אומרת, מה שאתה אומר לי זה שהרישום של המיילדת הוא

לא רישום נכון? זה מה שאתה רוצה להגיד לנו?

ת: רישום של מיילדת הוא לא נכון כי לא, כי הבדיקה לא נעשתה בצורה נכונה.

ש: איך אתה יודע איך נעשתה הבדיקה?

ת: מכיוון שהאישה, כעבור 3 ימים אחרי לידה, 6 ימים אחרי לידה, הרגישה גוש דמי בתוך הנרתיק.

כב' הש' גזית: הוא אומר לפי מבחן התוצאה. לא לפי האופן,

עו"ד בהט: הרגישה, לא רופא קבע את זה, ולא שום דבר, בסדר.

עו"ד בכור: בסדר, הוא אומר אבל שלא עשו בדיקה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

(פרוטוקול הדיון מיום 16.6.19 עמ' 118 ש' 1-12 עמ' 119 ש' 12-21), קרי מסקנת המומחה מבוססת על סברה של התובעת ועל ההרגשה שתיארה.

24. אציין לעניין זה כי מומחה הנתבע גרס כי לאחר הלידה עלולים להיוותר ברחם קרישי דם, ובהחלט יתכן שהם מקור הגוש הדמי (עמ' 139 ש' 8-12). גם מומחה התובעת עצמו הסכים כי לאחר הלידה עלולים להיוותר ברחם קרישי דם (עמ' 130 ש' 17-18).

25. מומחה התובעת אף הוסיף כי חרף עובדה כי בדו"ח נאמר כי השליה שלמה, הרי שלשיטתו בדיקת המיילדת לא נעשתה באופן ראוי (עמ' 119 ש' 20-23), וזאת לנוכח העובדה כי נמצא ע"י התובעת עצמה גוש דמי כמה ימים לאחר מכן, שלשיטתו הינו שליה (עמ' 119 ש' 13-27). אציין כי המומחה לא ידע לציין באיזה אופן בדיקת הצוות הרפואי הייתה לא נאותה מלבד מבחן התוצאה, קרי עובדת הגוש הדמי.

26. בהקשר זה אציין כי מדברי מומחה התובעת עולה כי יש להבחין בין השליה עצמה והקרומים, ובתארו את נסיבות המקרה לא מתארם המומחה כאיבר אחד, אלא מציין חזור והלוח כי קיימת השליה וקיימים קרומי השליה (פרוטוקול הדיון מיום 14.6.18 עמ' 111 ש' 14-17, חוות דעתו עמ' ראשון לפרק הדיון השליה והקרומים).

27. מכאן שעת לא הוצגה בדיקה פתולוגית של טיב הגוש הדמי שנמצא אצל התובעת הרי שלא נסתר הנאמר במסמך הרפואי כי מצוואר הרחם בצבצו קרומי שלייה (נספח ג לתצהיר המיילדת). לא נסתרה טענת מומחה הנתבעת כי כדי להוכיח את טיב הגוש הדמי היה צורך לשלחו לבדיקה פתולוגית (פרוטוקול הדיון מיום 16.6.19 עמ' 139 ש' 8-14), ועת לא הוצגו תוצאות בדיקה כזו הרי שלא ניתן לדעת כיום מהות הגוש באופן שיסתר את הנאמר בדו"חות הרפואיים מזמן אמת, כאשר במקרה זה נטל ההוכחה רובץ על כתפי התובעת.

28. ועוד אציין כי באופן תמוה גרס מומחה התובעת כי היה צורך אף לבחון האם נותרה שליה נוספת (עמ' 114 ש' 14-23) טענה זו לא נטענה בחוות הדעת, כך שלא ניתנה לנתבע הזכות להתייחס אליה, וממילא לא הוצג בדל של ראיה כי בחלל הרחם נותרה שליה נוספת מלבד טענתו של המומחה בעת חקירתו.

29. המומחה אף הסביר כי קיום הדים מעיד על קיום גוף בחלל הרחם להבדיל מנוזלים (עמ' 127 ש' 15-21).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

עם זאת המומחה עומת עם ממצאי אולטרה סאונד שניכר כי הבדיקה לא עמדה לפניו, בהם נכתב כי תוכן חלל הרחם נמצא ריק (נספח ו' למוצגי התובעת עמ' 128 ש' 20-1). יתרה מזאת המומחה חרף הסברו על הבדל בין מיקום חלקי השליה ברחם אף אישר שנכתב במסמכים שנשלל כי חלקי שליה נותרו ברחם (עמ' 130 ש' 5-1).

מומחה התובע הסביר את קיום ההדים בשאריות שנשארות באופן טבעי ברחם ונפלטות בימים שלאחר הלידה (עמ' 140 ש' 18-8).

30. אשר לירידת ההמוגלובין במהלך הלידה, אשר לדעת מומחה התובעת העיד על דימום עקב הישארות שליה (עמ' 122 ש' 22-6) הרי שלטענת מומחה התובע, את ההבדל ברמת ההמוגלובין ניתן להסביר לא בדימום מסיבי עקב הישארות שליה, אלא בעובדה כי יולדות פעמים רבות מיובשות לפני הלידה, מה שנותן תוצאה גבוהה מלאכותית של המוגלובין, כך שלמעשה אין פער ניכר ברמות ההמוגלובין לפני הלידה ואחריה (עמ' 137 ש' 32-23).

ראוי לציין בהקשר זה כי בבדיקה נוספת לאחר הלידה ביום 23.6.2011 רמת ההמוגלובין עלתה ל-11.8. מומחה התובעת לא שלל כי נתון זה מצביע כי לא היה דימום מסיבי, אלא גרס כי אינו יודע היכן נעשתה הבדיקה והאם ניתן לסמוך על תוצאותיה (עמ' 122 ש' 32-27).

אף טענות התובעת שהמיילדת הסתבכה בלידה ולא ידעה איך ילדה (עמ' 57 ש' 14-2) המבוססות על סברה סובייקטיבית שלה לא גובו בחוות דעת רפואית באשר לרשלנות לאופן יילודה. אף לא נטען כי תהליך הלידה עצמו, להוציא השארת שליה, לוה ברשלנות כלשהי ע"י מומחה התובעת עצמה.

31. ניכר אף כי התובעת ניסתה להפריז במצבה וגרסה בכתב תביעתה כי נאלצה לעבור ניתוח להסרת השליה הנותרת כביכול (ס' 11 לכתב התביעה). עם זאת בחוות דעתו של המומחה מטעמה אין זכר לניתוח שהתובעת נותחה לנוכח היוותרות שליה לכאורה או חלק מקרומים, והמומחה מטעמה גרס כי מה שנותר ככל הנראה סולק ידנית.

מכאן שהתובעת לא עמדה בנטל להוכיח כי נותרו ברחמה חלקי שליה.

היוותרות קרומים בחלל הרחם ושאלת החובה לאבחן מצב זה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

32. כעולה מחוות דעתו של מומחה הנתבע הרי שבחלל הרחם נותרו קרומים (עמ' 3 לחוות הדעת בפרק הדיון). "אצל הגב'... חלק מהקרומים נותר ברחם ונפלט לאחר כשבועיים...". המומחה אף מציין כי בבדיקת התובעת בבית החולים נמצאו קרומי שפיר מבצבצים (עמ' 3). ראה גם חקירתו (פרוטוקול הדיון מיום 16.6.19 עמ' 132 ש' 15-17).

33. כאמור המומחים נחלקו בסוגיה האם הייתה קיימת חובה לצוות הרפואי של הנתבע לשלול היוותרות קרומים בגוף מיד לאחר הלידה:

34. מומחה התובעת גורס כאמור בחוות דעתו כי הייתה חובה לבצע בדיקה של שלמות הקרומים וכי מדובר בבדיקה פשוטה ומהירה, כאשר במקרה של ספק נדרשת אף בדיקת אולטרה סאונד (ראה גם חקירתו עמ' 114 ש' 12-16). המומחה מוסיף כי גם בספרות אליה הפנה מומחה הנתבע מופיעה החובה לערוך בדיקה של הקרומים (עמ' 112 ש' 30-31, עמ' 113 ש' 1-3).

עוד ציין המומחה כי בניגוד לחוות דעת מומחה הנתבע הרי שניתן לבדוק את הקרומים שכן הגודל והצורה שלהם ידועים וברורים, וניתן לדעת מתי הם נקרעים (עמ' 120 ש' 9-11).

35. מנגד מומחה הנתבע גורס בחוות דעתו כי מהניסיון המעשי בחדר הלידה בודקים רק אם השליה שלמה, כי לא ניתן לדעת האם כל הקרומים נפלטו בשלמותם, מאחר ומדובר בשק דמוי בלון שהיה מלא בעובר ובנוזל, ולאחר שנפקע אין לו צורה אחידה. המומחה מוסיף כי בספרות המקובלת בעולם המערבי בעניין היריון ולידה (מקור 1 לחוות דעתו) הרי שלא קיימת התייחסות לצורך בבדיקת הקרומים, אלא במצב בו הקרומים מהווים מעין טבעת סביב שולי השליה.

36. העובדה כי מומחה התובעת הוסיף בחקירתו פרט חדש כאמור, אותו לא הזכיר בחקירתו, והוא כי מטרת הבדיקה הינה בין היתר לבחון קיום שליה נוספת (עמ' 114 ש' 22-32), הרי שעמד על דעתו כי בבדיקת הקרומים נחוצה אף היא ללא קשר לשליה נוספת (עמ' 120 ש' 22-32, עמ' 121 ש' 1-7). גם בחוות דעתו עמד המומחה על חשיבות בדיקת הקרומים וגרס יש לבחון בין היתר על מנת למנוע זיהומים.

37. מומחה התובעת אף ציטט קטע מן הספרות אליו הפנה הנתבע ושם נאמר (עמ' 112 ש' 31 באנגלית) כאשר המומחה תרגם משפט זה בתרגום חופשי, ולפי תרגומו יש לבדוק בין היתר את הקרומים לאחר הלידה. טענתו זו על הימצאות תוכן זה בספר אליו הפנו הנתבעים (מוצג 1 לחוות דעת הנתבעים) לא נסתרה.

"After delivery, the placenta, umbilical cord, and fetal membranes should be examined."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14-02-6843 ר.ח. נ' מדינת ישראל

מספרות זו, שמטבע הדברים מקובלת על הנתבע, עולה כי יש לבדוק בין היתר את הקרומים. אין פירוט אילו קרומים, ולכן בית המשפט יוצא מנקודת הנחה שבדיקת קרומים כלשהי מתחייבת בנסיבות העניין.

38. מומחה הנתבע אף הודה כי במקרה דנן לא עשו כל בדיקה של הקרומים שכן כמתואר לשיטתו הדבר בלתי אפשרי, ולא ניתן לדעת האם הינם שלמים (עמ' 132 ש' 25-19).

מכאן שגם לשיטת הנתבע על סמך הספרות המקובלת על המומחה מטעמו, הרי שהנתבע סטה מהפרקטיקה המקובלת.

39. זאת ועוד, מומחה הנתבע אישר כי היוותרות קרומים בחלל הרחם אינה תופעה רצויה, אלא שברוב המקרים הקרומים נפליטים מאליהם בתוך ימים לאחר הלידה (עמ' 132 ש' 25): "... הם בד"כ נפליטים פשוט. זה לוקח לפעמים בין דקות לימים, עד שהקרומים נפליטים".

עת נשאל מומחה הנתבע אם נגזר על התובעת להיוותר עם קרומים בגופה לאחר שמבחן התוצאה הראה שלא נפלטו מגופה, ענה שאכן בדיקת אולטרה סאונד יכולה הייתה לאבחן בקלות את היוותרות הקרומים, אלא בדיקה כזו הייתה גוררת אחריה צורך בבדיקה בלתי נעימה, בה שולפים את הקרומים ידנית (עמ' 133 ש' 15-7, ש' 25-29).

40. מומחה הנתבע אף ציין כי קיימים קריטריונים ברורים מתי נהוג לבצע בדיקה על קולית לאחר לידה.

עם זאת המומחה לא פירט, כך שלא ניתן לדעת האם אלו התקיימו או שלא התקיימו אצל התובעת (עמ' 134 ש' 13-6).

כאמור אין מחלוקת כי הייתה ירידה בהמוגלובין במהלך הלידה. עת לא צוינו הקריטריונים לבדיקה על קולית, הרי שלא ניתן לדעתה אם הירידה בהמוגלובין היא אחד מהם, כאשר מומחה הנתבע עצמו הודה כי אין מחלוקת באשר לירידת ערך ההמוגלובין עצמו, כאשר פרשנות הממצא היא השנויה במחלוקת (עמ' 141 ש' 5-7). מומחה הנתבע הסביר פרשנות לממצא זה בהסבר כללי שחל על נשים בד"כ (עמ' 137 ש' 23-32). הסברו של מומחה הנתבע בהחלט סביר, אך כיוון שלא הוכח בזמן אמת כי זהו הגורם לירידה בהמוגלובין, ייתכן כי נתון זה היה בו על מנת להוביל את הרופאים לביצוע בדיקות נוספות, ובהן הבדיקה של הקרומים או למצער בדיקה על קולית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

41. זאת ועוד, טענת המומחה כי במילא יום אחר הלידה קשה לראות את פנים הרחם (עמ' 134 ש' 8) אף אינה תואמת את טענתו כי בדיקת אולטרסאונד הייתה יכולה לאבחן את הקרומים הנותרים, אך היא לא נעשתה על מנת לחסוך מהיולדת הוצאה טראומטית של הקרומים אם בדיקת האולטרה סאונד תצביע על היוותרותם. אם ממילא בדיקת אולטרה סאונד קשה לביצוע עקב הקושי לראות את פנים הרחם יום לאחר הלידה, הרי היה מצופה כי המומחה יטען כי בדיקת אולטרה סאונד לא נעשתה כי ממילא ביצועה קשה.

42. אי לכך אני קובע כי רופאי הנתבע התרשלו עת לא ביצעו בדיקה של הקרומים על מנת לוודא שלמות יציאתם או לפחות לנסות לוודא שלמותם, מה שהיה חוסך לתובעת את התסמינים מהם סבלה בימים שלאחר הלידה עד שהגיעה לבית החולים שם הוצאו שאריות הקרומים.

סוגיית הקשר הסיבתי בין אי האבחון למצבה הנפשי של התובעת

43. אין מחלוקת בין הצדדים כי התובעת לא נותרה עם נזק גופני כלשהו, והמחלוקת משתרעת באשר לסוגיית הנזק הנפשי.

44. מומחה מטעם התובעת קבע כי בעקבות האירוע נותרה לתובעת נכות בתחום הנפש בשיעור 20%. מומחה הנתבעת גרס כי בעקבות האירוע לא נותרה לתובעת נכות בתחום הנפש.

45. מומחה בית המשפט ד"ר ג'ריאסי קבע כי לתובעת נותרה נכות בשיעור 10% לפי סעיף 34 (ב) 2 ונכות זמנית בשיעור 50% למשך חצי שנה לפי סעיף 34 (ב) (2).

46. המומחה הסביר כי התובעת הייתה בריאה בנפשה טרם האירוע מושא תביעה. לטענת המומחה, התיאור של התובעת על אודות הלידה השנייה והסתבכות בהישארות הקרומים וכפועל יוצא פנייתה לרופאים ומטפלים שונים עד שאובחן המצב וטופל כמקובל, מצביע על אירוע שאינו בגדר הנורמה והמקובל, וכי אירועים אלו גרמו לדחק רציני אצל התובעת.

לטענת המומחה, בסמוך ועקב ההסתבכות בלידה השנייה התחילה התובעת לסבול מחרדות, מדאגנות מרובה, ממתח פנימי, משינוי במצב הרוח, ממיחושים גופניים שונים, מסחרחרות ועילפון ומעיסוק רב עם הלידה והשלכותיה, ואובחנה על ידיו כסובלת מהפרעת הסתגלות פוסט טראומטית מלווה בדיכאון קל עם מרכיב התנהגותי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

47. בחקירתו עמד המומחה על חוות דעתו ושלל את טענות הנתבע כי גורמים אחרים, כגון תאונות שעברה התובעת הן שהשפיעו על מצבה הנפשי (עמ' 12 ש' 20-23).

המומחה אף הסביר באריכות מדוע נכותה הזמנית הייתה גבוהה בתחילה והצטמצמה ל-10% בלבד וציין שהגורמים הסטרסוגניים הסתיימו לאחר זמן, מה שהוביל להקטנת הנכות הזמנית ולנכות הצמיתה הנמוכה יותר (עמ' 6 ש' 19-24, עמ' 7 ש' 1-7).

48. מומחה בית המשפט מונה ע"י בית המשפט, ולפיכך אין לו כל עניין לרצות את אחד הצדדים, וכל חוות דעת של מומחה נטולת פניות ואובייקטיבית, ולמעט מקרים חריגים, בית המשפט נוטה לאמצה.

בית המשפט עמד על מעמדו של המומחה בבר"ע (מחוזי חי') 776/06 רז נ' פרוינד (פורסם בנבו), 20.11.06 : "למומחה מטעם בית המשפט מעמד מיוחד, והוא חב נאמנות והגינות מוגברות כלפי בית המשפט, עליו להיות נטרלי ולפעול ללא משוא פנים או ניגוד עניינים, כמי שמסייע לבית המשפט להגיע לחקר האמת, וככזה הוא משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט"

49. עם זאת במקרה דנן במהלך חקירתו טען המומחה "פה היתה לידה טראומטית שהיא הסתבכה ורצף של אירועים אחרי הלידה של חולשה, של דימום, של עייפות, של סחרחורות, של כאבי ראש, ובסופו של דבר הירידה של הגוש הזה, ולא משנה מה היה הגוש, שזה נשאר מהלידה".

מכאן שמצבה הוא בחלקו פרי הישארות הקרומים, ובחלקו תחושותיה כי הלידה הסתבכה בזמן אמת.

50. מחומר הראיות שהונח לפניי, לרבות חוות דעת המומחים בתחום המיילדות לא נטען כי מהלך הלידה עצמו היה רשלני, אלא אך ורק העובדה כי הקרומים לא נבדקו כראוי, ולפיכך נותרו בחלקם בגופה של התובעת.

51. התובעת תיארה באריכות את תחושותיה כי המיילדת לא ידעה לילד אותה וכי היא התעלפה וסבלה מסחרחורות (עמ' 55 ש' 11-25, עמ' 56 ש' 1-15, עמ' 57 ש' 1-16).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

52. לזאת אציין כי לא נטען ע"י איש מן המומחים כי אופן יילודה של התובעת לווה ברשלנות, להוציא בדיקת הקרומים אשר מטבע הדברים לבדיקה זו לא מודעת התובעת, וברי כי לא ידעה בזמן אמת כי לא בוצעה כדבעי. אף לא נטען כי ככל שלקחה בעילפון היה זה פרי השארת הקרומים בגופה, ואף תחושת הסחרחורות לא נטען בגינה כי נבעה מרשלנות כלשהי של הרופאים.

לא בכדי כתבה התובעת עצמה בסיכומיה כי היא מתארת את תחושותיה הסוביקטיביות באשר לאופן יילודה ע"י המיילדת (ס' 4 לסיכומים).

ברי כי אין לשלול כי אלו היו תחושותיה של התובעת במהלך הלידה, אולם עת לא הוכחה רשלנות הנתבע בהקשר זה, הרי נכותה הנפשית אשר מדברי המומחה נעוצה אף בהיבטים אלו אינה בתחום אחריותו של הנתבע.

53. אי לכך אני מעמיד את נכותה הנפשית של התובעת בגין אירועי מושא תביעה זו על 7% בלבד.

סוגיית הנזק

נכות תפקודית

54. על מנת לזהות ולקבוע את שיעור הנזק שנגרם לתובעת, עלינו לבחון את השלכות התאונה הן על נכותה התפקודית הן על השתכרותה של התובעת לעומת מצבה לפני התאונה. בנקודה זו נזכיר כי אחת המטרות העיקריות, תכלית התכליות של דיני הנזיקין, היא "השבת המצב לקדמותו" (אהרן ברק "הערכת הפיצויים בנזקי גוף: דין הנזיקין המצוי והרצוי" עיוני משפט ט (1983) 243, 251-249 (1983)).

55. ממכלול הראיות שהובאו לפני עולה כי לאירועים מושא תיק זה לא הייתה השפעה תפקודית שקולה על חיי היום יום של התובעת.

56. אכן מחד גיסא התובעת סובלת מנכות צמיתה בתחום הנפש, ואין חולק כי עברה במהלך השנים טיפולים אלו ואחרים בתחום.

57. עם זאת, השפעה תפקודית ניכרת הייתה באה לידי ביטוי בטיפולים תכופים וסדירים. התובעת הודתה שלעיתים פונה לטיפול פעם בחודשיים (עמ' 71 ש' 24-21, עמ' 72 ש' 1), כאשר ברי כי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

אדם הסובל מפגיעה תפקודית נפשית כה משמעותית היה פונה לטיפולים בטווחים קרובים יותר.

למעשה חרף טענת התובעת על טיפולים רבים התובעת לא צירפה מלוא התיעוד, אלא מסמכים ספורים מטיפולים אצל ד"ר אלפארס פואד.

58. ד"ר פארס אצלו טופלה התובעת אישר אף כי התובעת החלה את הטיפול רק שנתיים לאחר האירוע מושא תביעה זו (עמ' 27 ש' 11-14). ד"ר אלפארס פואד אף אישר כי מאז 2013 התובעת לא ביקרה אצלו אלא חודשיים לפני הדיון לצורך חידוש מרשם (עמ' 41 ש' 11-24).

59. זאת ועוד, התובעת אף לא עבדה עובר לאירועים מושא תביעה זו והחלה לצאת לעבודה רק לאחר סיום לימודיה זמן רב לאחר הלידה מושא תביעה זו. התובעת אישרה כי למדה חרף מצבה ואף סיימה לימודיה (עמ' 73 ש' 5-24).

לא הוכח ואף לא נטען כי התובעת כי ביקשה במהלך שנות לימודיה הקלות בלימודים מפאת מצבה הנפשי, כך שחרף טענותיה על קשיים בלימודים מפאת מצבה הנפשי (עמ' 73 ש' 11-13) הרי שאלו לא הוכחו כדבעי.

60. זאת ועוד התובעת עובדת כיום במשרה כמורה במשרד החינוך במשך 5 ימים בשבוע ונוסעת לבאר שבע מדי יום ברכב הסעות מורות (עמ' 73 ש' 17-24, עמ' 74 ש' 1-2) לדבריה, היא יוצאת מהבית בשעה 6 בבוקר ושבה בשלוש (עמ' 74 ש' 21-24). מכאן ניכר כי מצבה אינו בכי רע כמתואר על ידה.

61. יתר על כן, יש אף לזכור שהפסיקה והספרות קבעו לא אחת כי "נכויות בשיעור נמוך, של 5% או אפילו עד 10% מטבען שאינן עלולות להשפיע על כושר התפקוד בנוגע להשתכרות, אצל אדם מן היישוב. במקרים כאלה הנטייה היא שלא לפסוק את הפיצוי לפי אחוזי נכות, אלא מקום שבו המשפט משתכנע שאפשר שהנכות תהיה בעלת משמעות תפקודית הוא עשוי לפסוק סכום גלובלי בפריט נזק זה" (קציר בספרו "פיצויים בשל נזק גוף" בעמוד 191).

62. אשר להפלה שעברה התובעת, לדבריה, לנוכח מצבה הנפשי הקשה מפאת טראומת האירועים שעברה, אציין כי הגם שאני נכון להסכים כי ביצוע הפלה יש בה להעיד על קושי נפשי בהבאת ילד נוסף בפרט בחברה אליה שייכת התובעת, אולם עם זאת יש להביא בחשבון כי התובעת מרצונה החופשי ועל דעת עצמה בחרה להפסיק שימוש באמצעי מניעה חרף מודעתה להשלכות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

(עמ' 76 ש' 15-24, עמ' 76 ש' 1-4), ומשכך אשמה התורם בעניין זה הינו מכריע וניכר מדבריה כי התובעת אף ניסתה להסתיר את העובדה כי החליטה להפסיק את אמצעי המניעה על דעת עצמה, ותחילה גרסה כי אמצעי המניעה לא הועילו לה (ראה עמ' 76 ש' 17-18).

63. שקלול הנתונים הנ"ל תוך הבאה בחשבון של נכותה הצמיתה של התובעת והנתונים שפורטו לעיל מובילני למסקנה כי יש להעמיד את נכותה התפקודית של התובעת בשיעור נמוך מנכותה הרפואית, ובנסיבות העניין אני מעמידה על 5%.

אשם תורם וחובת הקטנת הנזק.

64. בנסיבות העניין אני סבור כי יש להטיל על התובעת אשם תורם בשיעור 15% ואפרט: אין מחלוקת כי התובעת פנתה פעמיים אל רופא. האחת בביתה ביום 19.6.2011 ואז הופנתה למיון, והשנייה ביום 21.6.11 אז הופנתה שנית למיון. בשתי הפעמים בחרה התובעת שלא לפנות לחדר המיון חרף המלצת המומחה וטענה כי ביום 19.6.2011 חשה טוב יותר לאחר טיפול הרופא (ראה גם עמ' 59 ש' 20-24).

65. מומחה בית המשפט ד"ר ג'ראיסי קבע בחוות דעתו כי חלק מהאירועים שהובילו להפרעה הנפשית ממנה סובלת התובעת לצמיתות היה פניות מרובות לרופאים עד שאובחן מצבה, קרי משך הזמן שעבר. ברי כי עת בחרה התובעת שלא להישמע לעצה רפואית ולא לפנות לחדר מיון, הרי שחלק מן האשמה באיחור באבחון המצב מוטל עליה, בפרט שהופנתה פעמיים למיון טרם הגיעה למיון בסופו של יום ביום 23.6.2011.

66. אפילו אקבל את דבריה כי חשה בטוב, הרי שמטבע הדברים בימים שבין יום 19.6 עד יום 23.6, יום הגיעה לבית החולים, חשה מן הסתם בטוב, אחרת הייתה מגיעה לבית החולים, ומשכך ברי כי סבלה בימים אלו לא היה ניכר, ולכן קשה לייחס ימים אלו בהם חשה בטוב כגורם דחק שכולו באחריות הנתבע.

סוגיית הנזק

הפסדי שכר לעבר

67. לגבי העבר עסקינן בנזק מיוחד שיש להוכיחו.
וראה ע"א 525/74 אסבסטוס וכימיקלים חברה בע"מ נ' פז גז חברה לשיווק בע"מ פד"י ל (3) 281 10.6.76 שם נקבע:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

"נזק מיוחד חייב להיטען במפורש ובמפורט. הוא טעון הוכחה מדויקת ואסור לו לשופט להעריכו לפי אומדנו. תובע הטוען כי נגרם לו נזק מיוחד חייב להוכיח לא רק שאכן נגרם לו נזק אלא גם את היקפו או שיעורו."

68. התובעת לא טענה בכתב התביעה לנזק לעבר, אולם מסיכומיה ניתן להבין כי מבקשת פיצוי בגין רכיב זה נוסף להפסד לעתיד.

69. משלא נטענה הטענה בכתב התביעה הרי עסקינן בהרחבת חזית אסורה.

70. למען הזהירות אציין כי ממילא הוכח כי התובעת לא עבדה במועד התאונה, סיימה לימודיה לאחר התאונה ורק אז החלה לעבוד. במצב זה לא הוכח כי התובעת ספגה הפסדים כלשהם לעבר או כי היה בכוונתה לעבוד בעבר.

מדו"ח רציפות המל"ל שצירף הנתבע (נספח ז' למוצגי הנתבע) ניתן לראות כי התובעת עבדה חודשים ספורים בשנים 2013 ו- 2014, ולא הוכח כי הפסקת העבודה הייתה לנוכח האירוע מושא כתב התביעה או כי התובעת התקשתה בעבודה זו.

הפסד השתכרות לעתיד:

71. "אכן בחישוב פיצויים בגין הפסד כושר השתכרות לימים יבואו, נדמה אנו בעינינו כמו היינו מהלכים בארץ הפלאות של עליסה, ארץ בה ניחושים והשערות הן עובדות, ותקוות ומשאלות לב הן מציאות. הנטל עלינו לגלות את צפונות העתיד- עתיד שיהיה ועתיד שלא יהיה – ואנו לא נביאים אנו ולא בני נביאים" ע"א 2061/90 מרצל נ' מד"י פ"ד מז (ח) 822,802 (01/03/93).

72. קיימת אי קוהרנטיות בטענות שני הצדדים בנוגע לאופן שכל צד מבקש לקבוע לצורך חישוב הפסד ההשתכרות לעתיד.

73. התובעת מציעה לחשב את אופן ההשתכרות לעתיד על בסיס נכותה הנפשית הצמיתה והשכר הממוצע במשק.

74. לעומתה טוען הנתבע כי לתובעת לא נגרמו או יגרמו כל הפסדי שכר.

75. כאמור התובעת לא עבדה עובר לתאונה ולא הוכחו הפסדי שכר לעבר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

זאת ועוד, התובעת העידה כי אין לה הפסדים כספיים וזה לא מדובר בכסף" (עמ' 81 לפרוטוקול הדיון מיום 14.6.18 בשורות 1-7) ולא ידעה להסביר את הפסדי השכר לעתיד (עמ' 81 ש' 18-20 ובעמ' 82 ש' 3).

76. עם זאת, לא נסתרה העובדה כי התובעת נותרה עם נכות צמיתה כתוצאה מן התאונה.

נכותה ומוגבלותה זו של התובעת תבוא לידי ביטוי אם תחליט לתור אחר עבודה חדשה ולעבוד עד גיל 67 או כעצמאית. יש אף לזכור כי עפ"י הפסיקה, יש לפסוק פיצוי לעתיד גם לאדם שחזר לעבודתו בלא הפסד השתכרות בשל החשש שמומו עלול להפריע לקידומו ולמציאת עבודה ברמת השתכרות דומה לכשייפלט מאותו מקום עבודה. ע"א 4837/92 אליהו חברה לביטוח נ' בורבה פד"י מט (2) 257 (23.11.94).

77. לפיכך אני מוצא לנכון לפסוק לתובעת פיצוי לפי מחצית החישוב האקטוארי על בסיס שכר ממוצע במשק - 10,856 ₪ ו-5% תפקודי מ-147,059 ₪ = 73,529 ₪.

78. אין גם ספק כי כתוצאה מהפסדי השכר שייגרמו לתובעת בעתיד ייגרמו לה גם הפסדים בעתיד של זכויות סוציאליות בגין אותם כספים שהמעביד ימנע מלהפריש. בהתאם לאמור בפסק הדין שניתן בת.א. (מחוזי-חיפה) 16951-04-10 ע.מ.מ. נ' ע.מ.מ. ר. [פורסם בנבו]. ההפרש בשיעור של 12.5% מן הסכום של 9,191 ₪.

הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד והוצאות נסיעה:

79. לעניין העבר עסקינן בנזק מיוחד שיש להוכיחו. וראה ע"א 525/74 אסבסטוס וכימיקלים חברה בע"מ נ' פזגז חברה לשיווק בע"מ פד"י ל (3) 281 10/06/76 שם נקבע:

"נזק מיוחד חייב להיטען במפורש ובמפורט. הוא טעון הוכחה מדויקת ואסור לו לשופט להעריכו לפי אומדנו. תובע הטוען כי נגרם לו נזק מיוחד חייב להוכיח לא רק שאכן נגרם לו נזק אלא גם את היקפו או שיעורו."

80. התובעת טוענת כי נגרמו וייגרמו לה הוצאות רפואיות כתוצאה מן האירועים מושא תביעה זו בסך כולל של 30,000 ₪.

81. במקרה דנן התובעת לא הציגה את מלוא הקבלות בגין הטיפולים הרפואיים באופן התואם את הסכום לו עותרת, ואין לה אלא להלין אלא על עצמה. ההוצאות לעבר הינן בבחינת נזק מיוחד,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14-02-6843 ר.ח. נ' מדינת ישראל

ומשכך אין די בטענת התובעת בהקשר זה, אלא יש לעגנה בראיות ובמסמכים, ומשלא צירפה ראיות ו/או מסמכים להוכחת הפיצוי המגיע לה, אין מקום לפצותה בסכום הנטען בסיכומיה.

82. התובעת אף טוענת כי נזקקה לטיפולים נפשיים עליהם שילמה באופן פרטי (עמ' 72 ש' 12) אולם לא הוכח כי לא יכולה הייתה לקבל טיפולים אלו במסגרת קופת חולים או כי הטיפול בקופת חולים נופל באיכותו או בתדירותו.

83. יחד עם זאת עדיין שוכנעתי כי לאור הפגיעה ומהות הטיפולים להם נזקקה התובעת סביר כי התובעת נשאה בדמי השתתפות לטיפולים רפואיים מסוימים, וסביר כי תזדקק בעתיד לטיפולים נוספים ותיאלץ לשאת למצער בחלק מעלותם, מצאתי כי יהיה זה נכון לפסוק לתובעת בפריט זה על דרך של אומדנה פיצוי בסך 7,000 ₪.

עזרת צד ג' בעבר ולעתיד

84. התובעת טוענת בתצהירה כי בעקבות התאונה נזקקת לעזרת צד ג' (ס' 31). התובעת חזרה בעדותה על טענתה על היזקקות לעזרת בעלה ואימה בטיפול בבנותיה (עמ' 73 ש' 16-13).

"הפיצויים בשל עזרה לא יפסקו בכל מקרה של הגבלה בתפקודו הגופני של נתבע, והדבר יהיה תלוי בראיות שיובאו בפני בית המשפט, "העזרה תלויה ביכולתו התפקודית של הנפגע, והדבר ייקבע בכל מקרה לגופו" (קציר, פיצויים בשל נזקי גוף" עמ' 792, ראה גם ע"א 619/86 בן חמו נ' אטדג'י תק-עליון, 90(3), 551, 553 (29.10.90).

85. אדגיש כי היה מצופה כי התובעת תביא לעדות את בעלה או אמה אשר סייעו או בני משפחתו אשר תמכו בה לאחר האירוע ויתארו את קשייה, ואי הבאתם פועלת לרעתה.

86. מעבר לכך יש לזכור כי אישה לאחר לידה, בפרט עת מטופלת בילד נוסף, נזקקת לעזרה ממילא. התובעת אף אישרה כאמור כי יוצאת כל יום מביתה ב-6 בבוקר כך שסביר כי הייתה נזקקת לעזרת בני משפחתה בטיפול בשתי ילדות רכות ממילא.

87. עם זאת, אין ספק כי בתקופה הסמוכה לאירועים נזקקה התובעת לסיוע מוגבר מסוים, במיוחד בחודשים לאחר הלידה בהם סבלה מנכות זמנית בשיעור 50%.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14-02-6843 ר.ח. נ' מדינת ישראל

עזרה כזו היא עזרה מוכרת ע"י הדין בתור ברת פיצוי, אפילו לא הוציא בגין הניזוק הוצאות, ואפילו הקרוב המסייע לו לא נפגע בהכנסתו שלו כתוצאה מהושטת הסיוע. (ר' קציר בספרו בעמ' 820, ע"א 5774/95 שכטר נ' כץ (פורסם בנבו 19.11.97), הנזכר שם בעמ' 829).

ההלכה היא כי המזיק אינו זכאי ליהנות מן העובדה שנפגע נעזר בבני משפחתו העושים מלאכתם ללא שכר (ע"א 1164/02 קרנית נ' בן חיון (פורסם בנבו) 4.8.05, ע"א 8380/03 קרנית נ' עבדאלולי (פורסם בנבו 8.12.05)).

88. אני מוצא לנכון לפסוק פיצוי לעבר בגין ראש נזק זה בסכום גלובאלי של 8,000 ₪.

89. באשר לעתיד, בהתחשב בכך שיתכן שעם הגיל תהא לנכותה של השפעה כלשהי על תפקודה לרבות בצורך בהמתמודות עם משק בית וגידול ילדים, אני מוצא לנכון לפסוק פיצוי בגין ראש נזק בסכום גלובאלי של 5,000 ₪.

כאב וסבל

90. בענייננו מדובר בתובעת ילידת 1990 אשר נפגעה באירוע שהסב לה נכות נפשית. בהתחשב בסבל שנגרם לתובעת, לרבות העובדה כי נאלצה לעבור הפלה (תוך התחשבות באשמה התורם לאירוע ההפלה) ובהתחשב בגילה הצעיר אני פוסק סך של 50,000 ₪.

סוף דבר

91. אני מחייב את הנתבע לשלם לתובעת את הסך של 130,000 ₪ (סכום כלל הנזק במעוגל 153,000 ₪ בניכוי האשם התורם).

92. הנתבע יישא בתשלום האגרה, בנוסף בשכר טרחת עורך דין בסכום כולל של 30,400 ₪. ניתן להגיש בקשה לשומת הוצאות בתוך 20 ימים מיום קבלת פסק הדין.

93. התשלום ישולם תוך 30 ימים מיום שב"כ הנתבעת יקבל את פסק הדין, שאם לא כן יישא הפרשי ריבית והצמדה כדין מהמועד שנועד לתשלום ועד לתשלום המלא בפועל.

ניתן להגיש ערעור בזכות בתוך 45 ימים מיום קבלת פסק הדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 6843-02-14 ר.ח. נ' מדינת ישראל

המזכירות תשלח את פסק הדין לב"כ הצדדים.

יובל גזית, שופט

ניתן היום, י"ט טבת תש"פ, 16 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

חתימה